

Til: Sikkerhetsforums medlemmer og observatør

Fra: GR

Møtedato: 14.06.16

Møtested: Petroleurstilsynet

Sikkerhetsforums leder Anne Myhrvold ønsket velkommen. Agenda og referat ble godkjent. Dagens hovedtema var partssamarbeid og medvirkning.

1. Nord

Innledning ved Finn Carlsen, Ptil, PP presentasjon. Følgende ble omtalt:

Petroleurstilsynets oppfølging av aktørene i nord: Oppstart av Goliat, Johan Castberg prosjekt, Tilsyn med leteboring. Samtykkebehandling. 23. runde evaluering.

- HP-N Prosjekter ble gjennomgått.
- Task Force on Arctic Marine Oil Pollution Prevention (TFOPP).
- Emergency prevention, preparedness and response (EPPR).
- Arctic Offshore Regulators Forum (AORF) består av følgende medlemsland: Norge, Canada, Island, Grønland, USA.

Det ble reist spørsmål om standardisering. Når kommer rapporten fra Arktisk råd? (Arbeidsgruppe EPPR: Emergency Prevention, Preparedness and Response). Vi forventer at denne legges fram i november.

Norsk olje og gass

Geir Seljeseth: Regionssjef, Norsk olje og gass. PP-presentasjon. Nord er et viktig strategisk område for Norsk olje og gass. Med nord mener vi nord for 62. breddegrad. Alt som er i operasjon ligger egentlig i Norskehavet. Barentshavet begynner ved Nordkapp. Ressursanslaget fra OD: 80% av områdene ligger i nord. Det er en meget positiv utvikling i nord. Tilgang på nytt areal er den sentrale driveren for ny aktivitet. For å få til positiv utvikling trenger vi litt høyere oljepris og litt lavere kostnader. Etter 2030 forventer vi at nordnorsk sokkel er størst. 58 milliarder i eksport fra petroleum i nord i 2016.

Innen sikkerhet vet vi at å forebygge er det viktigste. Dette gjenspeiles i alle prosjektene som er gjennomført. På denne bakgrunn er det synd at debatten stort sett har handlet om oljevernberedskap.

Øystein Arvid Håland, Statoil, PP-presentasjon; om BaSEC (Barents Sea Exploration Collaboration). Faktagrunnlaget er meget viktig. Vind og bølger er som normalt for Norskehavet. Kulde er en ekstra utfordring. Is er ikke observert de siste 12 årene. Utenfor New Foundland er isfjell en stor sak, det er det ikke i Barentshavet. De største utfordringene har vært knyttet til logistikk, avstander, mørke, temperatur og vinterisering. BaSEC website gir mye god informasjon om bl. a beste praksis.

Det ble reist spørsmål om behovet for mellomlandinger ved de lange helikopterreisene ut i Barentshavet. Risikovurdering viser at det å introdusere en mellomlanding, vil øke risikoen, det er bedre å fly i ett strekk. Det er egne vurderinger knyttet til SAR tjenesten.

Spørsmål: Er delrapportene offentlige?

Ja, Rapportene fra BaSEC ligger tilgjengelige på Norsk olje og gass sin hjemmeside.

Vi har klart å komme fram til gode sikkerhetsmessige løsninger innen trepartssamarbeidet. Hva er det som gjenstår av uløste utfordringer?

Vi har boret i nord siden 1980. Vi har gode erfaringer knyttet til leteboring. Vi har lukket mange spørsmål og fylt mange kunnskapshull. Det er fremdeles mye som gjenstår særlig knyttet til feltutbygging. Vi vet også for lite om bl. a miljøkonsekvenser av produsert vann i Barentshavet.

2. Partssamarbeid og medvirkning:

Sikkerhetsforums leder innledet med å minne om at vi kjenner dette temaet. Nå ønsker vi å rette oppmerksomheten mot de tiltak som kan føre til forbedringer.

Norsk olje og gass

Samarbeid og medvirkning er en styrke. Det er enkelt å gjennomføre endringsprosesser når medvirkningen fungerer. Noen prosesser er mer krevende enn andre. Spesielt nedbemanninger. Ærlighet er meget viktig: Dreier det seg om økonomi, lønn eller sikkerhet? Vi må ikke misbruke sikkerhetskortet. Den norske modellen for samarbeid er funksjonelt og fornuftig. Vi klarer ofte å komme fram til konsensusløsninger.

Vi har ikke avstemninger i AMU. HVO er inkludert i HMS staben. Det er et godt tiltak.

Norsk Industri: Kontinuerlig dialog er det beste tiltaket. Vi må ha kunnskap om-, og respekt for rollene. Styrken ved den norske modellen er sammenhengen mellom industri og velferd.

Grunnkurs i HMS er utviklet sammen med IE og FF. Moduler om roller, AMU, metoder og prosesser. Dette er blitt et meget godt kurs. Vi har 30 overenskomster. BNL, FF og NI skal jobbe videre med å fjerne barrierer for kompetanseutvikling.

Det er områder hvor vi er uenige. Vi kan løfte vanskelige saker til høyere nivå. Bedriftsutviklingstiltak lokalt mellom partene er en suksess. Arbeidstakerne trekkes med på landanleggene.

Vi har gode arenaer, men vanskeligere saker enn før. Dette fungerer ikke av seg selv. På begge sider i partssamarbeidet er det stor usikkerhet. Særlig ved nedbemanninger.

Norges Rederiforbund: Det er harde og brutale prosesser nå med innretninger og fartøy i opplag, oppsigelser og permitteringer. Når kontraktene forsvinner skjer alt fort og brutalt. Det er viktig at de som mister jobben sitter igjen med verdigheten sin. Dette dreier seg om strukturelle forhold som får store konsekvenser på individnivå. Informasjon og drøftinger blir virkemidler ved oppsigelser. Vi prøver å gjennomføre dette på ryddige måter, men det er flere rettsaker på gang.

Fellesforbundet: Det er sterkt varierende kvalitet på topartssamarbeidet ved nedbemanninger. Samarbeidet fungerer bra på treparts-arenaene. Våre TV blir involvert ved oppsigelser og permitteringer. Vi gjennomfører kurs for nye TV og VO om endringsprosesser og HMS. Det kan være vanskelig å finne medarbeidere som er villige til å påta seg slike verv i disse tidene.

IndustriEnergi: De etablerte arenaene fungerer for trepartssamarbeidet. Partssamarbeid og lokal arbeidstakermedvirkning er mer bekymringsfylt. Her har ting endret seg. Dersom de lokale TV involveres tidlig, før alle beslutningene er fattet, så får vi det til. Her kan nevnes Halliburton, hvor samarbeidet fungerer meget godt på tross av nedskjæringer. Gode prosesser forutsetter at vi tar den tiden som er nødvendig for å sikre gode beslutninger.

EI & IT Forbundet. Hverdagen i den spisse enden er utfordrende med nedbemanninger, permitteringer samt medarbeidere som går ned i lønn for å unngå oppsigelser/permitteringer. Kompetanseheving/kurs for nye TV/VO er viktig. KAMU/AMU er gode arenaer som brukes aktivt. Vi har et godt lov og regelverk, men vi opplever et sterkt press på etablerte ordninger i forbindelse med tilbudsprosesser. Regelverket skal følges i både gode og dårlige tider. Bør vi sette ned en arbeidsgruppe som kan se nærmere på partssamarbeid og medvirkning?

Lederne v/ Audun Ingvartsen. PP- presentasjon. Mye fungerer, men data fra «Norsk Ledelsesbarometer» dokumenterer at vi har økende utfordringer. Det er dreining mot hardere og tøffere ledelse. Hard HR er en utfordring. Mål og resultatstyring på individnivå blir innført med begrunnelse i strukturelle utfordringer. Dette fører til at samarbeidsmodellen kommer under sterkt press med utstrakt bruk av styringsretten uten dokumenterte vurderinger om risiko, sikkerhet, helse eller arbeidsmiljø. Vi har et lovverk med mange føringer for partsamarbeid der arbeidstakerne er sikret innflytelse på forhold rundt egen bedrift og arbeidsplass. Dette rammeverket er ikke tilstrekkelig for å sikre reel innflytelse, som er helt vesentlig for å oppnå suksesskriterier i norsk arbeidsliv som høy effektivitet. Et arbeidsliv der arbeidstakere bidrar med kreativitet og forbedringsforslag har vært og vil være en norsk konkurransefordel fremover, uansett bransje. Vår erfaring er at samarbeidsløsninger gir de beste resultatene. Vanskelig å rekruttere nye TV/VO inn lokalt. Lokale tillitsvalgte er bærebjelken i samarbeidsmodellen. Samarbeidsmodellen forvirrer på grunn at et sterkt kostnadsnivå. Vi har forslag til 4 tiltak for å styrke samarbeidsmodellen:

1. Mange av økonomene bør ut av styrene og flyttes tilbake på regnskapskontorene for igjen å kontrollere regnskapene, og ikke ha hånd om selskapenes økonomistyring.
2. Det må utvises raushet for å få samarbeidsmodellen til fungere. Man må også bruke penger for å tjene penger. Det finnes lysglimt, men de glimtene blir færre og færre.
3. Vi må dyrke frem ledere som har større tillit til egen organisasjon og ansatte enn egen vedtakskompetanse.
4. Tilsynsmyndighetene må være mye klarere i sine krav overfor selskapene for å sikre reel innflytelse fra tillitsvalgte og verneombud.

Norsk olje og gass: Vi bør drøfte ting vi kan gjøre noe med. Sikkerhetsforum har ingen innflytelse på hvem som velges inn i styrene.

SAFE, v/ Roy Erling Furre, PP-presentation.

Trepartsarenaene i petroleumsindustrien er sårbare arenaer.

Selv om det finnes mange gode eksempel på vellykket medvirkning, er det nå mye som butter imot:

- Medbestemmelse og involvering erstattes med informasjon og drøftelse
- Arbeidstakerne mangler kompetanse og ressurser

- Man blir informert i ettertid istedenfor involvering underveis
- Målstyringen forhindrer gode prosesser

Ptil v/Tone Gulbrandsen; Lov og regelverk

Vi gjennomførte et **seminar** med 110 deltakere, om partssamarbeid 1. juni, sammen med Direktoratet for Arbeidstilsynet. Film og foredrag tilgjengelig på Ptils nettside. Bakgrunnen for seminaret var tilsynserfaringer, bekymringsmeldinger, henvendelser etc.

Ptil lager en **rapport** om medvirkning med utgangspunkt i HMS aspektene og topartssamarbeidet. Denne utredningen blir tilgjengelig om noen måneder. Utfordringene knyttet til partssamarbeid og medvirkning er knyttet til grunnleggende spørsmål om tidlig nok involvering, tid nok, kompetanse samt saksunderlaget for medvirkning.

Ptil har ført **tilsyn** med prosjekter, nye kontrakter, og endringsprosesser. Krav til arbeidstakermedvirkning bør legges inn i forespørselsdokument og prises i tilbud.

Vi har lyst ut forespørsel om **forskningsprosjekt** om arbeidstakermedvirkning. Sluttrapport forventes 2017.

Bekymringsmeldinger vedrørende arbeidstakermedvirkning. Det kommer flere bekymringsmeldinger nå enn før. Selskap kutter på HVO stillinger på heltid. Dette kan medføre manglende/svak medvirkning.

Diskusjon:

Vi må jobbe for åpenhet og ærlighet. Ingen skal bli straffet for å komme opp med noe som kan bli bedre.

Det må være forutsigbarhet vedrørende partssamarbeid.

Medvirkning innebærer ikke at en alltid blir enige.

Når en ikke er enig, må ledelsen ta en beslutning.

Kan vi være mer fleksible vedrørende ansiennitetsprinsippet ved nedbemanning? Kan HMS kompetanse bli mer verdsatt ved nedbemanning? Slik at vi får beholde gode HVO/VO/TV?

Vi bør innføre måleverktøy for å måle arbeidstakermedvirkning. Måle på deltagelse, prosesser, informasjon og tilfredshet. Dette kan gi effekter.

Vi må beskrive det som fungerer/ikke fungerer. Det må komme nedenfra og opp.

Du skal være glad når noen forteller at du har dårlig ånde. Budbringeren må ikke straffes.

Risikovurderinger og konsekvensvurderinger av endringer. Samlet vurdering er mangelvare.

Arbeidstakermedvirkning må planlegges som andre aktiviteter: Det bør lages en årsplan for involvering. Hvilke saker kommer, når involvere, hvem, hvilket beslutningsunderlag? Dette bør inn i prosjektplanene og i årsplan for relevant AMU.

Sikkerhetsforums leder. Her er det kommet fram mange gode forslag til tiltak. Ta med det som kan brukes tilbake til egen organisasjon. Det må tilrettelegges for partssamarbeid og den norske modellen. Vi vil se på forslaget om å sette ned en arbeidsgruppe og vurdere behovet for en fellesaktivitet her.

3. Årskonferansen

Program og opplegg for årskonferansen ble gjennomgått. Følgende tall brukes som innledning til dialogen:

Direkte sysselsatte i petroleumsnæringen: 186 000

Pluss Indirekte ansatte = 330 000

Det er forsvunnet 38000 arbeidsplasser i direkte og indirekte petroleumsvirksomhet fra 2014 -16.

(Noen av disse er naturlig avgang, sluttpakker, har begynt å jobbe andre steder etc.)

Nav tall for 2016: 20 000 nye ledige, pluss 9000 permitterte.

Det er nå ca. 15 borerigger i opplag, samt ca. 100 fartøy i bøyene. Disse tallene forventes å stige.

4. Bedriftsbesøk 28. og 29. september.

Følgende forslag til hvor vi skal reise, samt tema, ble notert:

UK: Luftfarten, Just culture,

Stavanger/Sola/Rogaland: Helikopter, CHC Bristol, alternativer til super puma,

Luftfart, kostnadskutt nedskjæringer, beholde sikkerhet, fly, pilotene skvises, arbeidsmiljø, Faglige tema,

Karmøy, Aluminiumsindustrien, leverer best HMS resultat.

Shakere, mud cube og ny borerobot. Droner.

Positive bedrifter. Forenkling, Lean, sikkerhet, involvering av partene

Oslo:

Norges Forskningsråd, Petromaks, forskning, langsiktige perspektiv.

FAFO: Alenearbeid, etc.

Arbeids og Sosial Departementet (ASD)

Norges Rederiforbund (NR)

Nye arbeidsformer

Ptil ønsker å invitere inn Sikkerhetsforum til et felles arbeidsrom på nettet. Systemet heter ProjectPlace. Ptil eier og administrer arbeidsrommet. Det vil bli gitt opplæring og introduksjon til ProjectPlace i september i forbindelse med møte om arbeidsprosesser og arbeidsformer. Dette vil bli for alle Sikkerhetsforums medlemmer tilgang til arkiv for møter og saker, årskonferansen, bedriftsbesøk etc. De som ikke ønsker å bruke dette kan fortsette som før med direkte input til faglig sekretær.

5. Hendelser og granskinger v/ Anne Marit Lie Ptil, PP presentasjon

Pågående granskinger ble gjennomgått:

- Ekofisk M 16.4.16 – Personskade – bistand til politiet
- Visund 16.3.16 – brønnkontrollhendelse
- Kårstø 7.1.16 – HC lekkasje
- Statfjord OLS-B 8.10.15 – oljesøl ved bøyelasting
- COSLInnovator Granskingsrapport presentert i Valhall 8. april. Pålegg gitt.

Det ble reist spørsmål om alvorlighetsgrad personskade på Ekofisk: Det ble svart at her var det brekt bein, punktert lunge, brekte ribbein, så dette var en alvorlig personskade.

Det ble redegjort for helikoptersituasjonen for SAR-tjenesten (Search and Rescue) inkludert Medevac (Medisinsk evakuering).

Luftfartstilsynet har gitt total flyforbud for helikopteret EC 225 og AS 332 L2.

6. Runden rundt bordet:

Informasjon fra møtet i Regelverksforum ved Anne Vatten, Ptil: Møtet i RVF 7. juni hadde flerbruksfartøy på agendaen. Det foreligger forslag til endringer i regelverk. Dette har vært en bestilling fra departementet. Vi har beskrevet utviklingstrekkene, samt gitt en rettslig og faktisk beskrivelse. Rapporten er til høring. Frist august. Sak 2 var endringsforslag om fremtidig regulering.

HMS lederforum i Norsk olje og gass tar opp relevante saker fra Sikkerhetsforum. RNNP- data blir behandlet.

Norsk olje og gass skal arrangere en konferanse for små operatørselskap, med Ptil og arbeidstakerne.

Norges Rederiforbund tar RNNP data tilbake til egne forum og innretninger for å se på eventuelle tiltak. Vi vil gjøre noe med den lave svarprosenten på flyttbare innretninger.

Samarbeid for Sikkerhet (SfS) lager en ny anbefaling på åndedrettsvern.

Det stilles spørsmål om vi har god nok rapportering ved mistanke om arbeidsbetinget sykdom. Eks. arbeidstaker med lungefibrose, som trenger lungetransplantasjon.

Det er viktig at sentral arbeidstakerorganisasjon blir koblet inn ved diskusjoner om områdeberedskap/fjerning av fartøy. Hvert enkelt VO har kun oversikt over eget verneområde.

RNNP data blir diskutert i egne organ. SfS beste praksis, gode anbefalinger. Møte med arbeidsmedisinsk utvalg. Veldig nyttig å se hva som gir effekt.

Det blir en samling på Nyhamna i august. NI sammen med Arbeidsmedisinsk institutt skal bli å se på arbeidsbetinget sykdom.

Ulogiske NAV regler. Arbeidstakere må først sies opp, før Nav kan gjøre noe.

Læring etter COSL ulykken. Konstruksjonsdagen 30. august i Ptil blir viktig.

Revidert statsbudsjett: Ptil blir styrket for å følge opp evakueringsmidler samt egen kapasitet. Vi får 14 mill NoK neste år.

ONS: Sikkerhetslunsjen. Påmeldingslenke. Går på engelsk. Sikkerhetsforums medlemmer er påmeldt. Eldar Sætre blir hovedinnleder. Aslak Sira Myhre blir også med.

Sikkerhetsforums leder takket for møtet og ønsket alle vel hjem.

Til stede: Petroleumstilsynet (Ptil): Anne Myhrvold, Finn Carlsen, Erna Skorge, Gudmund Rydning
Norsk olje og gass: Knut Thorvaldsen, Øystein Arvid Håland, Dag Heiret
Norsk Industri (NI): Berit Sørset, Thorbjørn Jensen, Kari Svendsbø
Norges Rederiforbund (NR): Øyvind Jonassen,
Landsorganisasjonen i Norge (LO):
SAFE: Halvor Erikstein, Roy Erling Furre
Lederne: Audun Ingvarsen
De Samarbeidende Organisasjoner (DSO): Morten Kveim (etter lunsj)
IndustriEnergi (IE): Henrik Solvorn Fjeldsbø, ,
Fellesforbundet: Mohammad Afzal
El & IT Forbundet: Terje Hansen

Til stede på enkeltsaker:

Petroleumstilsynet: Jorunn E Taraldsen, Tone Gulbrandsen, Anne Marit Lie

Meldt avbud:

Wilhelm Magne Austevoll (Lederne), Ali Reza Tirna (LO), Frode Alfheim (IndustriEnergi), Tone Kjeldsberg; Arbeids- og sosialdepartementet (ASD):